

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 FENGO. EGYES SZÁM ÁRA HÉTŐZSÓR 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜLFÖLDRE A KÉTSZERES. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELBŐLŐ SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJEL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ: HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575

DEBRECEN, 1928 AUGUSZTUS 18.

SZOMBAT

XXVI. ÉVFOLYAM 187. SZÁM.

A statisztika tragikumai

Egy világhírű francia nemzetgazdász egyik művében azt állította, hogy a statisztikánál izgalmasabb és érdekesebb olvasmányt nem tud elképzelni. Bizonyos, hogy ez az értelemes állítás kissé túlzottnak mondható, de az is bizonyos, hogy igen gyakran egy néhány soros statisztikai kimutatás többet mond el valamely problémáról, mint száz író és ezer politikus együttvéve. A számok ugyanis csak azok számára holt és unalmas írásjelek, akik nem próbálták meg áttörni a számsorok vastag unalomburkát és nem tudtak behatolni a számok jelentésének létkető és eleven életébe. De azok, akik a számok külső merevségén túljutva érezni és értékelni tudják a számok jelentőségének forró áramlását, meghökkenve olvashatják el a központi statisztikai hivatalnak egyik legutóbb nyilvánosságra bocsájtott kimutatását, amelyből sok minden kivül az is kiderül, hogy Magyarországon közel 300.000 olyan férjes asszony van, kiknek eddig egyetlen gyermekük sem született. Ha tovább böngésszük az adatokat, akkor azt is olvashatjuk, hogy Magyarországon majdnem másfélmillió férjes asszony van, tehát minden ötödik nő, aki a törvényes házasság keretein belül él: még az egykét is elviselhetetlennek találja és teljes meddőségre kárhoztatja magát.

Aki nyitott szívvel és nyílt értelemmel töpreng el a fentemlített két számadat jelentősége felett, az egyszerre rájön arra, hogy nincs olyan mesterien megkonstruált színpadi dráma, nincs olyan bravurosán megírt társadalmi regény és nincs olyan finom és tiszta irodalmi eszközökkel alkotott lírai vers, amelynek hatása akárcsak meg is közelítené a központi statisztikai hivatal legújabb adatainak „unalmas” nyomtatott kötetét. A magyar tragédia szele lengi át a számsorokat; a magyar gyász és a magyar nyomorúság jégesője kopog a statisztikai számadatok felett, amelyek önmagukban, pusztán, szépen kicirkalmazott jelzők nélkül is döbbenetesen igazolják azt a régi tételt, hogy a magyar „egyke” és a magyar „egyse” veszélyesebbek erre az országra nézve, mint akár egy kolerajárvány.

A statisztikai adatok alapján nem nehéz kiszámítani, hogy Magyarországon háromszázezer meddő anya révén évenként átlag nyolcvanezer meg nem született gyermek kerül az ország mérlegének veszteség rovatába. Még ha figyelmen kívül hagyjuk az egyke pusztításait, akkor is nyolcvanezer lélekkel csökken Magyarország évi emberszaporulata, ami kerekén szólván azt jelenti, hogy tíz évenként egymillió magyarral kevesebb lát napvilágot a keltetőnél. A dekadenciának olyan háborzongató megnyilvánulása ez, amely kétségbeesés kell, hogy eltöltsön mindenkit, aki szerető rajongással csügg hazája sorsán. A magyar anyák egyötödének az öle tehát szikes talaj, mely nem terem új életet: ez az „egyse” eredménye. A magyar anyák másik kétötödének öle temető, amelyből csak egy-egy új élet indul utjára, mert a többi feltámadásra váró életek elvetéltnek. Minden öt magyar anya közül tehát átlag csak kettő teljesíti legmagasabb feladatát: a teljes értékű anyaságot, amelynek két vagy több gyermek megszülése és felnevelése a célja. Heródes jut eszünkbe, mikor a statisztikai kimutatásokat olvasuk és jaj, arra kell gondolnunk, hogy a történelem gyűlöletesen kegyetlen Heródesé szelid és ártatlan lélek volt, ha a mai magyar viszonyok kereteibe illesztjük az alakját, hiszen az a hirhéd ókori fejedelem csak az elsőszülötteiktől fosztotta meg az anyákat, de ma közel 300.000 férjes asszony van Magyar-

országon, aki egyáltalán nem terem az országnak gyermeket és félmillióra tehető azoknak az anyáknak a számuk, akik a bő gyermekáldás helyett megelégszenek egy-egy gyermek kockázatos sorsának Irányításával.

Az utóbbi hónapokban néhány közéleti férfi felemelte a szavát a férjes asszonyok e „nemzetromboló magatartása” ellen, viszont az volt a hiba, hogy a szónokok csak az asszonyokat tették felelőssé és nem pedig a viszonyokat. Holott az „egyke” és az „egyse” első-

A Kraszin vezetői szilárdan hiszik, hogy Amundsenék még életben vannak

Stavanger, augusztus 17. Az orosz kormány megbízottja, aki a Kraszin fedélzetén most Stavangerben van, egy nyilatkozatában kijelentette, hogy nézete szerint a Latham legénysége még él. Guilbaud és Ditríchson rendkívül kiváló pilóták és az időjárás sem volt kedvezőtlen azóta, hogy Amundsen utnak indult Tromsøbe. Nincsen alapos ok arra a feltevésre, hogy katasztrófa történt. „Sokkal inkább az a nézetünk, folytatta, hogy Amundsen a Nobile-csoport felfedezését át akarta engedni Maddaléna olasz repülőnek és csak akkor akart visszatérni Kingsbayba, ha már valami pozitívet megállapított a csoport sorsáról. A legénységnek benzinkészlete bőségesen elegendő volt egy a ballon-csoportig terjedő fevilőuttra és a Kingsbayba való visszatérésre. Ha figyelembe vesszük, hogy a Lathamnak felszállásakor ellenszéllel kellett megküzdeni és

ilyenformán kénytelen volt több tüzelőanyagot felhasználni, lehetségesnek látszik, hogy a repülőgép is, amíg elérte a ballon-csoportot, benzinhiány miatt kénytelen volt leszállni. Az a nézetünk, hogy a Latham rádióberendezése megsérült, a repülőgép azonban mégis folytatta utját a ballon-csoportig.”

A Strasbourg cirkálón levő francia tengernagynak szintén az a nézete, hogy Amundsen egyenesen a légihajó-csoportig repült. Czuhovszky pilóta kijelentette, nem hiszi, hogy a Latham a tengerbe zuhant, ha volt is erre lehetőség. Epen olyan joggal feltételezhető, hogy a ballon-csoportnál, vagy bárhol egyedül a jégre szállt le. A Latham legénységnek minden esetre elegendő fegyvere és lőszer volt, hogy jegesmedvék elejtésével hónapokig eltengődhessen.

ami Debrecenben, ahol az utakon a külföldi nagyvárosokhoz képest sokkal nagyobb a por és a piszok, kivihetetlen, a szükséges nagy vízmennyiség és a költség miatt.

A Független Polgári Párt a Honvéd, Baross és Nyil uccák burkolási ügyének a napirendről való levételét kívánja

A párt szakértők meghallgatását követeli a tervezett luksusburkolatról

A Honvéd, Baross és Nyil uccák burkolásának immár hosszú hónapok óta húzódó ügye egyben elvi jelentőségű kérdés is és a szombati városi közgyűlési határozatnak ezért is különös jelentősége lesz. Ennél a három uccánál ugyanis a kő- és a bitumenes burkolat ütközik meg az első összecsapásnál, márciusban a törvényhatósági bizottság közgyűlésén a kőburkolat hívei győztek. A Honvéd, Baross és Nyil uccát eredetileg topekával akarta burkoltatni a városi tanács,

ami Debrecenben, ahol az utakon a külföldi nagyvárosokhoz képest sokkal nagyobb a por és a piszok, kivihetetlen, a szükséges nagy vízmennyiség és a költség miatt.

a közgyűlésen azonban igen komoly és igen súlyos érvek hangoztak el amellet, hogy ezt a három uccát a helyi viszonyok helyes mérlegelésével csak kőburkolattal lehet ellátni.

A Honvéd, Baross és Nyil uccát ugyanis főként gazdálkodók lakják, de ezenkívül is az állatforgalomnak a főutvonala, a gazdaközönség pedig egyhangulag a kiskockakő burkolat mellett foglalt állást — tekintettel arra a tapasztalati tényre, hogy az állatok közlekedésére a kőburkolat sokkal alkalmasabb. De nemcsak a gazdaközönség volt a topekaburkolat ellen, hanem mások is hangoztatták, hogy az aszfaltburkolat a mindinkább tért hódító autóközlekedés szempontjából csak akkor felel meg, ha rendszeresen kezelik. Külföldön már régebbi idő óta tanulmányokat végeznek a bitumenes utak autóközlekedésre való alkalmasságáról és általános az a megállapítás, hogy

ami Debrecenben, ahol az utakon a külföldi nagyvárosokhoz képest sokkal nagyobb a por és a piszok, kivihetetlen, a szükséges nagy vízmennyiség és a költség miatt.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága elfogadva ezeket az érveket, márciusi közgyűlésén úgy döntött, hogy a Honvéd, Baross és a Nyil uccát nem topeka, hanem kiskockaburkolattal látatja el.

A belügyminiszter ennek a határozatnak az alapján utasította is a várost, hogy a Honvéd, Baross és Nyil uccának kiskockakővel való burkolásra hirdesse meg a versenytárgyalást. Annál meglepőbb, hogy most ismét előtérbe került a topekaburkolat, hiszen március óta nem változott a helyzet: a Honvéd, Baross és Nyil uccák épen úgy állatforgalmi utak, mint azelőtt és azok is lesznek beláthatatlan ideig, a kőburkolat mellett felhozott érvek tehát ma is helytállóak, a topeka mellett pedig semmi új érvet sem tudnak felhozni. Sőt,

a jog- és pénzügyi bizottság ülésén panaszos hangok hallatszottak az eddig létesített topekaburkolatok ellen,

ami érthető is, hiszen szakkörök véleménye szerint a kőalapjával együtt 35 centiméter vastag, tömör kiskockakőburkolat állandóság tekintetében nem hasonlítható össze az összes aszfaltburkolatok között legsilányabb 5-6 centiméteres topekával, amely 15 százalék bitument tartalmaz, egyéb anyaga pedig zuzalék és homok. A topeka anyagait nem lehet felhasználni a burkolat megbontása esetén más uccák burkolására, ezzel szemben azonban a kőanyagot 30-40 évi szolgálat után, ha már szepészeti szempontból nem felel meg a főbb utvonala-

kon, felszedve és mellékúccákra újra rakva, még hosszú ideig használni lehet, amint azt a debreceni gyakorlat is mutatja.

A Független Polgári Párt ma esti, a közgyűlést előkészítő ülésén elhatározta, hogy épen arra a belügyminiszteri leíratra mutat rá, amely egyenesen kimondta, hogy

a város csak azokon az uccákon létesíthet topeka és aszfaltburkolat, amelyeknek mellékúccái ki vannak kövezeve.

Maga ez a leírat is bizonyítja, hogy a topeka luksusburkolat, amely csak a főúccákra való és nem kívánatos sem az állattartókra, sem az autótulajdonosokra. Minden eső után rendkívül sikos a burkolat, külön kezelést is kíván, mert az állati hulladékok vegyileg felbontják és csak olyan helyekre való, ahol minden négy évben új burokkal látják el. Nevet-séges dolog különben összehasonlítani a topekát az olcsóbb, de tartós kőburkolatokkal, hiszen például a Deák Ferenc uccáról kikerült burkolat nagyszerűen megfelel és tart most más uccákon még 30-40 évig.

Kimondta a párt törvényhatósági csoportja, hogy ezt a kérdést alaposan megfontolandónak tartja, bár súlyt helyez arra, hogy már a szeptemberi közgyűlés határozzon benne, hogy még az ősz folyamán megkaphassák ezek az uccák burkolásaikat. Azt kívánja a párt, hogy

a tárgyat most vegyék le a napirendről,

a városi tanács a szeptemberi közgyűlés elé pedig terjesszen javaslatot arról, hogy milyen olcsó és praktikus burkolási mód felelne meg ezeken az uccákon, ez a burkolat azonban ne kerülhessen négyzetméterenként 16-17 pengőnél többre. — Kérdezzon meg a város különben szakértőket,

kérjen tanácsot Budapesttől, amely város huzódozik a topeka aszfalttól s a szakvéleményeket is terjessze a közgyűlés elé.

A párt különben megállapította, hogy a burkolási hozzájárulást nem a fizetett adó nagysága, hanem a telek nagysága szerint fizetik s így

nem az adófizetők többségének a véleményét kell meghallgatni ebben a kérdésben, hanem a telektöbbségnek a véleményét.

Különbön eredetileg megvolt a város uccabeosztása, hogy mely uccák milyen osztályu burkolást igényelhetnek a forgalom szerint. Ettől a tervtől minduntalan eltér a város vezetősége s most is el akar térni a három ucca lakosai egyrészenek kérelmére. Amde a dolog úgy áll, hogy egyes uccák luksusburkolást nem követhetnek azzal, hogy megfizetik hozzájárulásukat, mert még akkor is egész Debrecen közönsége viseli a burkolás terheinek felét. Ha a város jobb burkolást ad egyes uccáknak azok kívánságára, akkor ne a költség fele, hanem az előirányzott és a luksusközvezés közötti különbözetet is fizessék meg az érdekelt uccák. Ebben az esetben a szóbanforgó három uccára nem számíthat a város négyzetméterenként 17 pengőnél többet burkolásra.

Ha luksusburkolat kerül most az uccákra a lakosok kívánságára, fizessék meg az érdekeltet a 17 pengő felét s ezenfelül még egészen a 22-23 pengőig terjedő különbözetet.

Senki által nem vonható kétségbe a határozat helyes volta, hiszen az egész kérdésnek csak hasznát az, ha a szakértők hozzászólása után dönt a város közönsége. S mindenesetre tényleg helyes, ha a 30-40 évig tartó, olcsóbb burkolatokat is összehasonlítják a favorizált topekával, nemcsak a betonalapos kiskockát bitumenbeeresztéssel.

Ünnepélyesen fogadja Debrecen város közönsége a hétfőn hazatérő világbíró cserkészcsapatot

Megirtuk már, hogy a debreceni cserkészek a rigai nemzetközi versenyen első lettek. A napokig tartó versenyen 11 nemzet fiait elől vitték el a győzelmi pálmát. A magyar cserkészek a rigai versenyek után belátrák Finnországot, Svédországot, Észtországot és Németországot át térnek haza. A debreceniek a győztes cserkészeket nagy ünnepséggel fogadják.

20-án este 6 órakor a pályaudvaron. A dalárdák énekszámokkal, a kivonuló iskolák és a nagy zönség pedig virágcsokorral várja a cserkészeket. Hétfőn este diszmettel hozzák be a pályaudvarról, végig a Piac utcán a győztes debreceni fiukat, akiket Somorjay László Debreceni Ferenc tanárok vezetnek.

A homokkerti református templom ügye Kövér Gyula homokkerti birtokossági jegyző és ref. olvasóköri könyvtárnok támadásai

Köve Gyula ref. olvasóköri könyvtárnok urnak az a hivatása, hogy a „Debrecen” című lapban, amikor csak lehet Hegymegi Kiss Pál képviselő ur lábába beleharapjon. Ezen derék homokkerti lakostársam ezt tette, amikor a külsőségek érdekeiről volt szó és ezt teszi akkor is, mikor a Bánffy és Lónyai uccák kinyitására megmozgatására kérték fel a képviselő urat. Azt mondja, hogy ha nem is lármásan, de a homokkerti vezetőség állandóan felszinen tartja a kéréség fejlődését előmozdító kívánalmakat. Tessék megérteni kérem, hogy itt a „lármásan” szón van a hangsúly. Hát kérem, jól teszi a képviselő urék, ha ezt a dolgot a városházán megmozgatják. A homokkerti vezetőség is jobban teszi, ha kevesebbet vacsorázik és nem az ígéretekkel élünk, amit a választásokkor adunk.

Sulyosabb azonban Köve Gyulának az a támadása, amelyet ugyanebben a cikkben a református egyház vezetősége ellen indít, amikor is megvádolja a homokkerti templom építésének évről évre való előadásával.

Beigéri, hogy az elkekeredett hangulat olyan cselekményt, határozatot hoz felszínre, amely a debreceni ref. egyház széttagozódására, egységének megbontására vezethet.

És jön ez olyan ember tollából, aki a homokkerti református olvasókörnek a könyvtárnoka.

Hát kérem, mi jobban szeretjük egyházunkat, semhogy elszakadjunk tőle. Ezt még a Köve Gyula ur kedvéért sem tesszük.

Ezek után utána jártam a református egyház hivatalfejlénél, Juhász Nagy Sándor főjegyző urnál, hogy hogy áll a homokkerti református templom ügye. A főjegyző ur kijelentette, hogy a homokkerti református templom építésére való anyagi megajánlásról semminemű jelentés, gyűjtőív eddig az egyházi hivatalhoz be nem érkezett.

A homokkerti református olvasókör az egyházzal semminemű kapcsolatot nem tart fenn, holott elsősorban ez volna a feladata: a református hitélet erősítése.

Mint ilyen református kör, nem is politizálhat. Helyesen tette a képviselő ur, hogy beszámolójának megtartásánál is az alapszabályai értelmében politikától távol álló kör helyiségét mellőzte.

Mint hogy arról is tudomást szereztem, hogy Juhász Nagy Sándor főjegyző ur a templom létesítéséhez szükséges fedezetről tud gondoskodni, szemben Köve Gyula urral, aki az egyház egységének megbontását állítja be rémként,

Patai József urhoz, a ref. olvasókör elnökéhez én és társaim beadványt intéztünk, melyben kérjük egy rendkívüli közgyűlésnek sürgős összehívását s e rendkívüli közgyűlésen tárgyalatni kívánjuk a homokkerti református templom sürgős megépítésének ügyét, mert mi, homokkerti református polgárok, meg akarunk sürgősen jelenni a református egyházi hivatal vezetőjénél, Juhász Nagy Sándor főjegyző urnál és kérni akarjuk, hogy a templom tavaszra való megépítését üssék nyélbe.

Egy homokkerti polgár.

Debrecenben is egyesületbe tömörülnek a kutyabarátok

A magyar ember mindig kutyabarát volt. Parasztember a gazdaságában vette jó hasznát a kutyának, uriember vadászatot vele. Mig azonban a háboru előtt inkább a jó vidéki élet figurái közé tartozott, ma a kutyá eleven színtelje lett a nagyvárosnak. San-Franciskótól Odesszáig hangos a világ a kutyakultuszról és soha még oly pompázatos virágában nem állott az ebtenyésztés, mint ma, amikor szinte hozzátartozik a chic-hez, a nagyvilági allűrökhez egy-egy divatos eb, karsu, délceg agár, vagy zömök bulldog, amelyet korzón és kirándulásokon, gyalogosan vagy kényelmes karrösszírásban bízskén visz magával gazdája férfi és nő, öreg és fiatal egyaránt.

Nézzük meg az európai nagy folyóiratokat: a meztelen táncosnők clair de lune világításában készült, foto-remekei mellett éppugy megtaláljuk a bozontos, kényelmes selyempincset, mint az utazási propaganda szolgálatában álló tájképfotók plein-airjében; a divatos mozi-színház arcképe mellett biztosan ott diszeleg a nemes komolyságu farkaskutya hosszú feje, de a deignált miniszterek csinos házatát ábrázoló felvételekről sem hiányzik egy-egy vidám toxi, vagy etikettes spitz derus figurája.

A kutya ma kétségtelenül domináns figurája a divatnak és ha igaz, hogy a divat bizonyos fokig a társadalom életének jellemző dokumentuma, akkor a mai kutyakultusz egy igen komoly fejezet lesz a háboru utáni divat történetében, mert nagyon sokban meg fogja könnyíteni az öltözködés és társasági szokások hieroglifáiban olvasni akaró és következtető utódnok helyzetét. Hiszen a szírelem, a meztelenség, a közlekedési eszközök raffináltjának örömét hájszó ember nihilizmusa a kutya

odaadó szeméin török meg, ezek a hü szemek emlékeztetik a mai társasági hölgyeket és urakat immár egyedül valami fontos és magas szolidaritásra, a régi ember „szépbeszélt hitére”.

Ma már ott tartunk, hogy London, Páris, Berlin és Wien után Budapest is szervezeti vannak, hatalmas világszervezetek kapcsolódó társ-szervei, a kutyabarátoknak. Ez az a platform, amelyen minden politikai, világnézet differencia kiegyenlítődik, ahol ur és szegény, demokrata és arisztokrata, görögkatolikus és mohamedán békésen megér egymással. Vannak városok, ahol direkt kutyapárti többség van kormányon és ezek a kutyavető intézmények egész sorát létesítik. Berneben, Schweiz fővárosában szigoru rendellel figyelmeztetik a város antik kutait szemléltő idegent, hogy a szökőkútból inni, abban kezet mosni, vagy a vizet bármí más módon „be-piszkitani” szigoruan tilos, ellenben sorra járulnak a kutakhoz a derék alpesi komondorok és két lábra állva derus nyugalommal lapátolják rózsaszín nyelvükkel a hús vizet, sőt oly előzékeny a városi magisztrátus, hogy a kisebb terméti kutyusok számára, melyekb fekvésű, lépcsőzetesen megközelíthető kutakait kreált, nem is szólva az osztrák főváros „Hunde bar”-járól, amelyek minden dekoratív salangot mellőzve, tisztán a nap melegétől eltekad négy lábú barátaink szomiuságának oltására készültek. Hol vagyunk mi ettől az előzékenységtől! Mi még közegészségi telepekkel és a közigazgatási maradásig brutális eszközeivel védekezünk a „veszetség” ellen, mert így nevezik nálunk a társadalmon kívül álló „kóbor” kutyák szomorú betekését és próbék durva kezével, fojtogató drótkötéllel fog-

dostatjuk a bekésen por-szkáló kutyák szá-zait, nem is szólva a különböző adónevekről, melyek viszont a kutyabarát emberek életét keserítik nálunk.

Különösen vidéken siralmas e tekintetben a helyzet. Ezen kíván segíteni az a néhány lelkes uriember, aki Debrecenben is meg akarja alakítani a „Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének” helyi szervezetét és ugyanakkor az „Állatot védő és azok élvoncolása ellen küzdő világszövetség” nemes célainak is hiteket toboroz.

Ugy értesülünk, hogy vasárnap, e hó 12-én délután 3 órakor gyűlnek össze a debreceni állatbarátok az Angol királyi szálló különteremben, hogy alakuló gyűlést tartsanak és megbeszéljék azokat a minden kutyát-tartó polgárt érdeklő teendőket, amelyek a szövetség feladatát képezik. Előreláthatóan az érdeklődők száza jelennek meg ezen a gyűlésen, amely egyike lesz a legérdekesebb összejöveteleknek, mert egyrészt pártkülönség nélkül minden állatbarát jelen lesz és a szokatlan összetételű gyűlekezeten jelentős közéleti férfiak is szót fognak emelni az állatvédelem

Beszámoló és arcképleleplezés a Bozzay-telepen

Bihari Gábor, a Független Polgári Párt törvényhatósági bizottsági csoportjának egyik igen aktív és népszerű tagját, nem mindemapi ünneplésben kívánják polgártársai résziesíteni. A jó izü, magyaros zamatu és humoros felszólalásairól, találg, irappons bibliai idézetéről híres és a régi, szokimondó, gerinces kurucokra emlékeztető Bihari Gábor a Nyilas-telep egyik legnépszerűbb alakja. Bihari Gábor elnöke egyuttal a „Hármastelepi és környéke polgári olvasókör”-nek is, amely megfestette elnökének arcképet. A jól sikerült arcképet, amely ifj. Kovács János munkája, vasárnap leplezik le az Öreg Tanya vendéglőben lévő körhelyiségben. Mint már megirtuk, vasárnap délután öt órakor az Öreg Tanya vendéglőben tartja meg Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő a hármastelepi lakosság részére beszámolóját, amelyet az olvasókörben Bihari Gábor arcképeinek leplezése követ. Ezután még barátságos vacsorára gyűlnek össze a kör tagjai és Bihari Gábor nagyszámu barátai. Mint az ünnepeit törvényhatósági bizottsági tag kijelentette, csak abból a szempontból nem tud haragudni polgártársainak erre az öt megisztelő különös ünneplésre, mert így legalább alkalmuk lesz a kétkedőknek meggyőződni arról a festmény nyomán, hogy ő e hüt az igazi, a függetlenségi Bihari Gábor. A törvényhatóságnak ugyanis van még egy a szociáldemokraták támogatásával bejutott Bihari

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 187. számú szelvény 25 szelvény és 1 pengő letétele ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság KOLCSÓNKÖNYVTÁRÁT.

megszervezése érdekében, másrészt pedig előreláthatóan igen elkekeredett és szenvedélyes felszólalások fognak elhangzani a városi tanács kutya-politikája ellen, amely az adók fel-emelésén kívül abban merül ki, hogy egy vég-telen terjedelmű és ezental is meghosszabbított „bezárlattal” teszi pokollá a városban való tartózkodást kutyának és kutyabarátoknak egyaránt.

A gyűlés tárgysorozatót és a közelebbi tud-nivalókat lapunk vasárnap számában közöl-jük. A gyűlés összehívói kérik elsősorban a kibocsátott memorandum aláírót, hogy a gyű-lésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Gábor nevü tagja is, akivel a függetlenségi párt Bihari Gáborját — bár nem hasonlítanak egymásra — gyakran összevetésztették. Egy-egy népgyűlésen, vagy barátságos összejövete-len gyakran vitakoztak azon az emberek, „hogy én vagyok-e én, avagy én vagyok-e ama Bihari Gábor” — meséli józú humorral az olvasókör elnöke, aki egyébként kijelentette, hogy „gyönyörűség dolog a köz ügyeivel való foglalkozás, de idegrendszer is kell hoz-zá”, amiben teljes igazat kell neki adni.

A Hármastelepi polgári olvasókörnek a le-leplezésről szóló hivatalos közlést az aláb-biakban adjuk közre:

Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő-nek e hó 19-én, vasárnap délután 5 órakor a Bozzay telepi „Öreg Tanya” vendéglőben (Bozzay telep, Dévai u. 11.) tartandó beszámolója után este 7 órakor az olvasókör tagjai és vendégei részére társas vacsorát rendez. Ez alkalommal leplezi le a kör szeretett el-nöke, Bihari Gábor városi törv. hat. bizottsági tagnak az Olvasókör által festetett arcképet, mely ifj. Kovács János művészi munkája. A társas vacsorán résztvevni szándékozók Kovács Pál vendéglősnél vagy a kör választmá-nyának tagjainál jelentkezzenek. Egy teríték ára 1 pengő 20 fillér. A társas egyesületek ve-zetőségét és tagjait ez ünneplés alkalomra szeretettel meghívja és elvárja a Hármastelepi és környékei Polgári Olvasóköre.

Elkészve fog megjelenni a MÁV. új export fuvardíjszabása

A bürokrácia késedelmeskedése miatt a mezőgazdaság és a gyárpar nem sok hasznát veheti majd a kedvezményes kiviteli díjszabásnak

Budapest, augusztus 17. A mezőgazdasági ipari és kereskedelmi érdekeltségek már régen sürgetik, hogy a magyar mezőgazdasági és ipari termékek exportjának könnyítése érdekében a MÁV a kivitelre kerülő árakra fuvardíjkezdvezményt adjon.

Az érdekeltségek már eljutatták erre vonatkozó kívánságaikat a kereskedelmi miniszter-hez és hír szerint rövidesen cikszül az új fuvardíjszabás.

Megkérdeztük ebben az ügyben a kereske-delmi miniszterium illetékes osztályát, ahol ezt mondták munkatársunknak:

— Az új fuvardíjszabás még csak kidolgozás alatt áll. Valószínűen

augusztus vége felé teszi közzé a MÁV az erre vonatkozó hirdetményt. Az egész évi díjszabást átdolgozzuk, hogy az új díjszabás az eddiginél jobban megfeleljen a belföldi gazdasági igényeknek. Így természetesen az új kiviteli díjszabás több kedvezményt foglal majd magában.

A Gyárparosok Országos Szövetségénél az új díjszabásról ezt a kijelentést tették:

— A GyOSZ már egy hónappal ezelőtt le-tárgyalta ezt a kérdést és a többi érdekeltség is július kilencedikéig beteriesztette a kereske-delmi miniszteriumba kívánságait. A miniszte-riumban most dolgozzák fel előterjesztéseink

anyagát. A MÁV pénzügyi helyzetétől függ, — hogy milyen kedvezményeket tud adni. A tar-ifakézdvezményt természetesen elsősorban a mezőgazdasági érdekeltségek sürgetik. A mező gazdasági cikkek szempontjából ugyanis az volna kívánatos, hogy minél előbb adják ki a tarifarendelelet.

— Értesülünk szerint azonban legelőbb szeptember tizenötödikén lép életbe a kiviteli fuvardíjkezdvezmény. Ebben az esetben pedig a mezőgazdaság idej terménykivitele szempont-jából nem nagy jelentősége van a fuvardíjke-dvezményeknek.

A lehető leggyorsabban kellene életbelép-tetni a leszállított fuvardíjakat, hogy a mező-gazdaság még ebben az idényben hasz-not lásson belőle. A gyárparnak is elő-nyös volna, ha minél előbb leszállítanák a kiviteli fuvardíjakat.

A MÁV tarifosztályában ezt a nyilatkozat-ot kaptuk:

— A MÁV-hoz még nem jutottak el teljes számban az érdekeltségek előterjesztései. Ha minden előterjesztést megkaptunk, azokat át-tanulmányozzuk és kivonatoljuk. Amikor ez-zel a munkával végeztünk, akkor ülünk össze a kereskedelmi miniszteriummal, hogy a tar-ifakézdvezmény lehetőségeit megtárgyaljuk. — Ez a munka hosszabb időt vesz igénybe és így az eddigi helyzet szerint ki van zárva, hogy az új kiviteli díjszabás már szeptember 15-én életbeléphessen.

SIPKOVITS BÉLA
Tűkőrgyártás. Üvegcsiszolás.
Kirákatok tőkőrgése, épület és portál üve-gzés. Nagyvárud u. 15. (Szív u.) Tel. 356.

Bikszádi gyógyforrásvíz
gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb!

1928 augusztus 18. Bur...
A debreceni...
Egy...
A lakás...
Hegymegi...
Tegnap...
A Függetl...
A lehető...
A képvisel...
március...
A képvisel...
március...
A képvisel...
március...

Burgonyát lopott egy háztulajdonos

A debreceni rendőrség központi ikerületére pénteken este egy erősen meggötözött embert kísérték be. Az ikerület rendőrsége előtt elmondták, hogy tolvajt fognak az erdőn és mivel meg akart szokni, hát meggötöztek, hogy előállíthassák. A kihallgatásnál kiderült, hogy a tolvaj Koródi Lajos Katz-teleni háztulajdonos, aki burgonyát lopni járt a Nagyerdő irásán lévő veteményes földekre és már négy ízben dézsmálta meg Szaplonezav István klinikai szerelő földjét. Szaplonezav pénteken este lesbe állt, hogy elfogja a földjét dézsmáló tolvajt. Sikerült is neki elfogni Koródit, aki negyven kiló lopott burgonyával éppen el akarta hagyni a földjét, mikor ráitta tölt. Koródi beismerte a lopást és elmondta, hogy a lopott burgonyát az Apaffy uccán egy eszmadámesternak árusította el. A burgonyatolvaj házi gazda a rendőrfogalmazónak kijelentette, hogy ő büntetve még soha nem volt, most lopott először és utólagra és megtéríti a kárt a burgonyaföld tulajdonosának.

Egyelőre hűvös idő lesz

A Meteorológiai Intézet jelenti: Az alacsony nyomású csatorna kelet felé vonult és ezáltal Közép-Európa a nyugati maximummal kapcsolatos hűvös légáramlás hatáskörébe jutott. Az északkeleti szél sokáig depresszió kissé megnagyobbodva Délkandinávia fölé került. A nyugati maximum helyét egyelőre meg fogja tartani. A lehülés erősebb szelekkel kapcsolatban hazánkra is kiterjedt. Az eső azonban nem volt kielégítő, mert mennyisége a legtöbb helyen csak néhány milliméterre emelkedett, az Alföld déli részének pedig exaktalan nem jutott. Bodvaszár 19. Szentgotthárd 14 és Szolnok 10 milliméteres csapadéka volt a legnagyobb. Az eső egyes heveken zivattal járt. Ma déli hőmérséklet 23 fok C.

Jóslat: Változó, aránylag hűvös idő, egyes helyeken még kisebb esőkkel.

A lakásügyi miniszteri biztos Debrecenben

Keddi számunkban hírt adtunk arról, hogy Németh Odún budapesti törvényeségi tanácselnök, a lakásügyi miniszteri biztos terjedelmes statisztikát kívánt Debrecen városától, amely statisztikának fel kellett volna ölelnie a lakáskérdés minden vonatkozását. Ma Debrecenbe érkezett a miniszteri biztos és a városrészben már tárgyalásokat is folytatott dr. Vadszky István polgármesterhellyettesével. A statisztikai adatokat ugyan teljesen nem gyűjtette össze a város, egy sereg adattal azonban szolgált a miniszteri biztosnak, aki most ezeket tanulmányozza pár napig, amíg Debrecenben marad.

A statisztikai adatgyűjtés és tanulmányozás célja csak a lakások szabadforgalmára való áttérés lehet, vagy Debrecennek a második lakbérosztályba való sorozása. A miniszteri biztos kezébe jutottak az adatok elégségesek arra, hogy mindkét ügyben kellő alapot szolgáltatassanak a döntésre.

Hegymegi Kiss Pál a klubokban folyó kártyázás ellen

Tegnap számunkban e címmel közölt cikk felületes olvasás mellett könnyen félreértésre adhat okot s ezért kötelességünknek tartjuk a tényállásnak megfelelőleg az ügyre vonatkozó közlésünket a következőkben áttekinthetően összefoglalni:

A Függetlenségi Kör választmánya a klubokban való kártyázásokat a belügyminiszternek azzal a rendeletével kapcsolatban tárgyalta, amely a kártyarendelethez megfelelő alapszabálymódosításra kötelez minden társadalmi egyesületet. E rendelet ismertetése kapcsán Hegymegi Kiss Pál képviselő, elnök, a tervezett alapszabálymódosítás helyett a kártyajátékoknak a Függetlenségi Körben való azonnali megszüntetését javasolta, — hogy ezzel is kifejezést adjon a Független Polgári Párt amaz elvi álláspontjának, mely szerint a kártyajátékok teljes megszüntetését, nem pedig azoknak rendelettel való szabályozását tartja helyesnek. A választmány többsége a képviselő-elnök indítványával szemben azon állásponton volt, hogy a város legnagyobb taglétszámú köre nem szüntetheti be a kártyajátékokat mindaddig, amíg Debrecen többi társadalmi köreiből és klubjaiból is járték folyik, de a miniszteri rendelet kéréseivel szemben a választmány napjainkban a kártyajátékok teljes megszüntetését, nem pedig azoknak rendelettel való szabályozását tartja helyesnek. A választmány többsége a képviselő-elnök indítványával szemben azon állásponton volt, hogy a város legnagyobb taglétszámú köre nem szüntetheti be a kártyajátékokat mindaddig, amíg Debrecen többi társadalmi köreiből és klubjaiból is járték folyik, de a miniszteri rendelet kéréseivel szemben a választmány napjainkban a kártyajátékok teljes megszüntetését, nem pedig azoknak rendelettel való szabályozását tartja helyesnek.

A képviselő-elnök ugyan deferált a választmány csaknem egyhangú kívánására előtt, — azonban bejelentette, hogy a törvényhatósági bizottságban és a parlamentben is éles harcot fog folytatni a kártyajáték teljes megszüntetése érdekében, amit a választmány tagjai helyeslőleg vettek tudomásul.

A szombati városi közgyűlés ügyeit élénk vita keretében tárgyalja a Független Polgári Párt

A Független Polgári Párt törvényhatósági csoportja ma este értekezletet tartott, amelyen a holnapi városi közgyűlés programját beszélték meg. Még a közgyűlési tárgysorozat tárgyalása előtt szóváltotta az értekezlet, hogy a közgyűlések jegyzőkönyveit kívánmi valókat hagynak fenn. Így nem ad tiszta képet a jegyzőkönyv az elvetett, vagy a részben elfogadott indítványokról, az elfogadott indítványok félreérthető és sokszor a végrehajtásban félremagyarázásra adnak alkalmat. Elhatározta a párt, hogy ezt szövegesíti a közgyűlésen is és ezután két-három taggal képviselteti magát a hitelesítő közgyűlésen.

Elhatározta az értekezlet, hogy a párt bizottsági tagjai kéri a város kézbesítői és szolgálói számára, hogy ne csak öt évi szolgálatiól kezdve a polgármester tetszésétől feltételezeten kaphassanak szabadságot, — mint a jog- és pénzügyi bizottság javasolja, — hanem már az első szolgálati évtől joguk legyen két heti pihenésre, aminek a sorrendjét a pol-

gármester állapítja meg.

A Kistemplom toronyórja körüli zavarok miatt éles kritikát gyakorol az ellenzék holnap, a Piac uccára vonatkozóan pedig követeli a generális rendezést.

Ami a burkolási programot illeti, a Libakert és Csetete utcák burkolásába örömmel megy bele a Független Polgári Párt, amely ezt sürgette is, amde a lakosság szegénységére tekintettel azt követeli, hogy ide ölelő és tartós burkolatot adjanak. Figyelemmel kell lenni ennél a pontnál arra is, hogy ezen az uccán nagy az állatközlekedés, mint a Baross, Nyil és Honvéd utcákon s így annál inkább elkerülendő a közlekedés. Állást foglalt a topeba térhódítása ellen is az értekezlet, illetve kiemelte, hogy luxusburkolatot nem lehet alkalmazni olyan helyeken, ahol az sem nem kívánatos, sem nem praktikus. Az értekezletnek erről az állásfoglalásról lapunk más helyén, erről a tárgyról szóló cikkünkben számolunk be.

Huszonöt upesti munkás kálváriája az oláh határtól a debreceni rendőrségig

A debreceni rendőrségen dr. Szabó Gyula rendőrkapitány pénteken délelőtt tárgyalta azoknak az upesti munkásoknak az ügyét, akik az oláh határtól gyalog érkeztek Debrecenbe és

a rendőrségen jelentkeztek, hogy szállást, kenyert adjanak és szállítsák őket haza.

A kihallgatások során a munkások elmondták, hogy egy fővárosi mérnök fogadta fel őket kubikus munkára. Előlegül kaptak négy pengőt fejenként és jó fizetést ígértek. Azt adta elő a mérnök, hogy Szatmár megyében, Sonkád község határában a Tur folyó szabályozásánál kell dolgozni és puha, porhanyós földet kell hordani. A munkát megkezdték, de nem puha, porhanyós földön, hanem térdig a vízben gázolva kellett dolgozni.

Egy napig dolgoztak és kértek fizetést, hogy kenyeret vegyenek maguknak, mivel nem volt élelmük. Pénzt nem kaptak, de élelmet sem és azt mondták,

hogy csak a jövő héten fizetnek. A 25 családos munkás, akik közt 60 éves emberek is vannak, nem bírták az éhezést és kimondták, hogy nem dolgoznak tovább, ha pénzt nem kapnak élelem vásárlásra. Elhagyták a munkahelyet és a 25 munkás kiéhezve, elfáradva a kemény munkától, nekivágtak Debrecennek, hogy panaszt tegyenek. A szegény elgyötört emberek 180 kilométert gyalogoltak Debrecenig és meleg ételt csak itt kaptak. Utközben kisebb élelmiszer adományokból tengődtek.

A rendőrség a munkások kihallgatása után megtette a szükséges intézkedéseket és hivatalos uton küldte őket vissza vonaton Ujpestre. A munkások némelyike sirva fakadt, amikor a családjáról érdeklődtek.

— A család, kérem, most arra vár, hogy a megkeresett pénzzel hazatérjünk a munkából — mondták —, tollunk van kenyerre valót és még éhesebben megyünk vissza, mint ahogy elkerültünk. Ez a szegény ember sorsa!

Földessy Ilona pénteken délelőtt beismerte, hogy ő dobta gyermekét a Csolnakázó tóba

Terméskövet kötött a hátára és úgy lökte a vízbe — Vallomása szerint véletlenül nyomta agyon a gyermekét s azért dobta a vízbe, hogy ne legyen baja a temetéssel

A vizsgálóbíró, dr. Preineszberger Jenő pénteken délelőtt folytatta Földessy Ilona kihallgatását, aki megváltoztatta a rendőrség előtt tett vallomását és

beismerte azt, hogy ő dobta be a Csolnakázó-tóba a gyermekét.

A leány váratlanul tört meg és eddigi konok magatartásával szemben nagy bőbeszédűséggel elbeszélte, hogyan jutott ki a klinikáról, hogy került az állami gyermekmenhelyre. Elmondta a leány, hogy

vele a menhelyről, de az uton valahogyan nagyon megszorította a nagy sietségben és mire a Hatvan uccai állomáshoz ért, a gyermek már halott volt.

A menhely előtt megálló villamos épen akkor indult el, mikor kijött a kapun, utána már nem szaladhatott és csak arra törekedett, hogy a Hatvan uccai megállónál elérje a másik a villamost és azon jöjjön be. A megállónál megnézte a csecsemőt és akkor vette észre, hogy

a gyermeke még élt, amikor kijött

a feje élettelenül csüng lefelé.

Nem várt tovább a villamosra, hanem a Nyugati uccán át a fűtőház felé ment és a sinek alatt épült átjárón a Csolnakázó-tóhoz vezető útra tért. Elhatározta, hogy halott gyermekét bedobja a tóba, nehogy sok baja legyen a temetéssel és a hatóságokkal. A menhelyen kapott ruháskákat leszedte a gyermekről és egy ócska ruhadarabot kötött a gyermekre. A tó partjáról

nagyobb terméskövet vett fel és odaerősítette a csecsemő hátára, hogy az súlyával lenyomja a tó fenekére.

Késő este volt már és nem járt senki a tó környékén.

A gyermeket meglöbálta és beledobta a tó vizébe, aztán hazatért.

Utközben bement a gyermek apjához és elmondta neki, hogy sikerült a gyermeket elhelyezni és a menhelyről kapott ruhákat szolgáltatassa vissza. Az egész uton a tótól jövet nem találkozott senkivel, csupán egy férfit és egy nőt látott akkor, amikor a tó felé ment. Látta, hogy azok figyelik és ezért, hogy gyanújakat eloszlassa, odament hozzájuk és megkérdezte, merre kell menni a Bégány korcsmárhoz. A tóhoz már csak akkor ment, mikor a férfi és a nő egy mellékutca tért és nem figyelték tovább.

A rendőrségen tett, Jakobovics Alajost terhelő vallomását bosszúból tette. Az öreg szerszámlakatos egyszer levelet írt Püspökladányba lakó apjának, amelyben megírta az ő szerelmi viszonyait. Nagyon haragudott ezért reá és ezért mondta, hogy ő vitte el a lakásáról a gyermeket.

A szenzációs beismerő vallomás után a vizsgálóbíró félbeszakította a további kihallgatást és dr. Horváth Arthur törvényeségi orvosakért volt folytatott tanácskozást Földessy Ilona viselkedéséről, mivel Földessy Ilonán az utóbbi napokban igen nagyfokú idegesség mutatkozott.

A késő déli órákban a rendőrség informálta a vizsgálóbírót a gyermekgyilkosság ügyében történt újabb adatok beszerzéséről és annak a sófförnek a szerepéről, aki eltűnt Debrecenből és aki nagyon jó viszonyban volt Földessy Ilonával. Nincs kizárva, hogy a leány csupán azért tett most beismerő vallomást, hogy egy másik személyt mentesítsen a gyanu alól. A nyomozás tovább folyik.

Bem apó szobrára kérnek pénzt Debrecenből

A magyar szabadságharc egyik legendás hőseinek, Bem tábornoknak hamvait most szállítják Törökországból vissza Lengyelországba. A hős hamvainak hazaszállításával kapcsolatban Lengyelországban szobrot állíttanak Bem tábornoknak s Magyarországon is bizottság alakult, melynek célja, hogy mire átszállítják az országon Bem apó hamvait, nálunk is álljon egy Bem-szobor.

A szoborbizottság országos gyűjtést rendezett s ennek keretében Debrecen város is felhívta, hogy járuljon hozzá a Bem-szobor költségeihez. A tanács ma tárgyalta a szoborbizottság kérését s úgy határozott, hogy az ügyet a szombaton összeülő közgyűlés elé terjeszti.

A felrobbant benzin súlyos szerencsétlenséget okozott

Pénteken délután a Csapó uccán, Finkelstein Mórné cipőfelsőrész-készítő műhelyében súlyos baleset történt. Hirsch Béla 16 éves, Boldogfalva utca 20. szám alatt lakó cipőfelsőrész készítő segéd munkaközben valahogy a benzines ragasztóba csett egy égő gyufát. A benzin felrobbant és nagy lánggal égett. A fiatal segédnek az arcát a felcsapó láng az arcát súlyosan megégette. Értésítették a mentőket, akik kivonultak és első segélynyújtás után kiszállították Hirsch Bélát az egyetemi klinikára. A műhelyben szerencsére tűz nem támadt, mert a személyzet idejében eloltotta az égő benzines ragasztót. A rendőrség az ügyben megindítja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

Gyászrovat

Pilka György 75 éves, görög katolikus. Temetése é. hó 18-án, szombaton délután fél 5 órakor a gróf Leiningen uccá 331. számú gyászháztól a Szent Anna uccai temetőbe.

Özvegy Gellért Jánosné, Vámos Teréz 72 éves, református. Temetése é. hó 18-án, szombaton délután 4 órakor lesz a Csóka Pál uccá 3. számú gyászháztól a Kossuth uccai temetőbe.

Ne tétovázzon,

TELEFON: 16-94

hanem ha a Kossuth uccán jár 7. szám alatt, térjen be Pálffy üzletébe, s győződjön meg róla, hogy összes háztartási, fűszer, csemege, gyümölcs és ital szükségletét ott szerezheti be a legelőnyösebben.

A városi tanács nem igazítja ki a Hatvan ucca lehetetlen szabályozási vonalát, amely megbénítja az építkezést

A Debreceni Független Ujság hirt adott a jog- és pénzügyi bizottság szerdai ülése kapcsán arról, hogy a zsidó hitközség Hatvan uccai palotájának építkezése késedelmet szenved, sőt lehetetlenné válik a Hatvan ucca 1908-ban meghuzott szabályozási vonala miatt, amely úgy rendelkezik, hogy a zsidó hitközség telken az építendő házat a többi ház mai vonalától 8 méterrel beljebb kell építeni.

A jog- és pénzügyi bizottság előtt számtalan érveléssel bizonyították be a felszólalók, hogy a szabályozási vonal nem célszerű, nem helyes, mert

az építkezést ezen az egész vonalon lehetetlenné teszi,

de nem is szükséges, mert a közlekedési szempontok szerint is kielégítő lenne egy új, a telektulajdonosokat nem ilyen súlyosan érintő megoldás. A jog- és pénzügyi bizottság az ügyet át is tette a szabályozási tervet revidáló bizottsághoz újabb megfontolás céljából.

Tegnap ülést tartott ez a revíziós bizottság és ma terjesztette be a tanácsnak véleményét, amely szerint

a szabályozási vonal megváltoztatását megtagadja.

A városi tanács ugyanerre az állásponton helyezkedett annak ellenére, hogy dr. Vásáry István főjegyző, polgármesterhelyettes, aki a helyszínen vette szemügyre a helyzetet, kijelentette, hogy

az uccarész a mai állapotban is áttekinthető közlekedési szempontból.

Kifejtette a főjegyző, hogy a Hatvan ucca közlekedési forgalma nem olyan nagy, hogy indokoltá tenné a telkek ilyen nagymérvű megcsökkentését s hogy a zsidó hitközség telkéből elég lenne mintegy 1-2 méternyi széles sávot kiszajítani.

A tanács ragaszkodott álláspontjához, amellyel szemben dr. Vásáry István polgármesterhelyettes fenntartotta különvéleményét. Remélhető, hogy a közgyűlés honorálja a polgármesterhelyettes különvéleményét s nem akadályozza meg egy nagy építkezés mielőbbi megindulását abban a Debrecenben, amely a nagy munkanélküliség révén annyira rá van utalva az építkezéseket megindító politikára.

Kétszázhetvenezer magyar anyának egyetlen gyermeke sem született

Több a nő, mint a férfi — Százhárom száz éven felüli ember él Magyarországon — Erdekess statisztikai adatok

A Központi Statisztikai Hivatal most becsátotta közre az 1920. évi népszámlálás demográfiai (népleírás) adatait. A hatalmas munkával összeállított kötet részletes kimutatásokat tartalmaz a lakóházak számáról, építési anyagáról stb.

A kötetben foglalt különböző táblázatokból megtudjuk, hogy összesen 1175338 lakóház van Magyarországon. A házak közül 1155033 földszintes s csupán 462 olyan ház akad, mely ötemeletes, vagy annál magasabb. Az épületek közül körülbelül 251267 készült, míg 609628 vályogból vagy sárból épült. A házak közül eszeréppel vagy egyéb szilárd tetőanyaggal 592338 van fedve, míg 48383 nád vagy zsop fedelű. Az összes lakóházak közül 983501 épület nincs alapincézve. Itt említjük meg, hogy Budapesten összesen 18428 lakóház van, ebből 19 náddal van fedve.

A 1178338 lakóházban összesen 1828264 lakás van. Ebből mindössze 35499 áll üresen. A lakások közül 5859 pincében vagy alagsorban, 222 padlásos fekszik. A szobák száma az összes lakásokban 273813. Nagyon érdekes, hogy padozat szerint vert földi lakószoba 1347962 van, tehát sokkal több, mint deszkapadozatu.

Az ország összes lakosainak száma 7980143. Ebből 4109239 nő, tehát lényegesen több, mint

a férfi. Az ország lakói közül legtöbb 15-19 éves, számszerint 844 ezer 598, legkevesebb természetesen a 100 éven felüli, számszerint 31 férfi és 72 nő.

Azokból a táblázatokból, amely az ország műveltségi állapotáról tartalmaz kimutatásokat, megtudjuk, hogy Magyarország összes lakosai közül 1.774.447 van olyan, aki sem írni, sem olvasni nem tud, míg az írni és olvasni tudók száma 6.088.557. Nemzetiségek szerint az írni-olvasni tudásban legrosszabb az oláhok arányszáma, mert a mai Magyarországon lakó 23.160 oláh lakos közül 12.487 nem tud írni és olvasni. A tótoknál már sokkal jobb a helyzet, mert 141.880 főnyi tót lakosság közül csak 32.550 analfabéta van.

Magyarországon összesen 1 millió 451.215 magyar anyanyelvű férjes asszony van, akik közül 264.118-nak egyetlen egy gyermeke sem született, míg 128.421-nek hatnál több élő gyermeke van.

A Magyarországon élő magyarokhoz képest számítani természetesen az Amerikában élő egymillió főnyi magyarságot, továbbá azt hárommilliónyi magyart, mely jelenleg a császári és oláhok által megszállt területeken lakik, amely természetesen híven megőrzi magyarságát addig is, míg elvesztett területeinket együtt újra visszakérülhet az anyaországhoz.

Pénteken reggel a gyűjtőfogházbar kivégezték a visegradí gyilkost

Tizenegy perc alatt következett be a halál

Budapest, augusztus 17. A gyűjtőfogház udvarán ma reggel nyolc órakor kivégezték ifjabb Papp Flóriánt, a huszonhárom éves parasztfiút, a visegradí apagyilkost. Kétszer utasította vissza a kormányzó a kegyelmi kérvényt s tegnap óta a siralomházban várta sorsa beteljesülését ifjabb Papp Flórián.

Reggel nyolc órakor kondul meg a gyűjtőfogház főépületének kis harangja. Lélekharang. Huszonöt szuronyos fegyházor két zubbonya von kordont. — A bitófa frissen ácsolt cölöp. Körülötte ledöngögetve az agyagos talaj. Nedves, csuszós két lépcsőfok előtte és hátul a létra. A legfelső fokon egy fehér kendő, mellette kötél. Százötven ember lehet, akik belépőjegyet szereztek, sokszoros igazoltatáson átjutottak, hogy szemtanúi legyenek a kivégzésnek. A legvegyesebb társaság. Gold Károly fekete ruhában, fekete keménykalappal. — Az udvarra

nyíló ajtóban fehérkeztűs foglárörmes ter. Megjelennek a hivatalos funkcionáriusok. A kivégzési eljárás vezetője az ügyész, a törvényszéki bíró, a törvényszéki jegyző és az orvosok. Az asztal mögött állnak fel. Mélységes csend. Halálós csend.

— Vezessék elő az elíteltet!

Az ügyész parancsa töri meg a feszülő, türelmetlen csendet.

Itt lent a bitófa körül, a szuronyok karré-ja mögött áll a tömeg. Jön a halálraítelt. Pap kíséri. Pater Antal, a szalézianus. Karingben, ezüst feszülettel. Kaszáló lépésekkel, merev mosollyal lépkedik Papp Flórián. A küszöbön még az utolsó cigarettaszippantás füstfelhője oszlik szét. Sápadt, de teljesen nyugodtnak látszik.

Ismét az ügyész szól. Mintha kétszer is megakadnának a szavak.

— Az eljárás megkezdődik. Felkérem a törvényszéki bíró urat, hogy hirdesse ki az ítéletet.

Egyenesen, majdnem vigyázz-állásban áll a halálraítelt, szemben az asztallal. Fésületlen, sötét, seszinű haja a homlokába hull. Apró, mélyülésű szemei mozognak. A bíró hirdeti az ítéletet. Rö-

viden, indokolás nélkül. Papp Flórián feje — most látni csak — apró szaggatott mozgásokat végez.

... halálra ítélte...

És rá a következő pillanatban:

— **Allami ítéletvégrehajtó, teljesítse kötelességét!**

A pap felemeli a karját:

— Egy pillanatra! Térdelj le, fiam! Papp Flórián, a gyilkos parasztsuhanc körülnéz és egy mozdulattal térdrecsuklik. A szalézianus páter imádkozik, áldást ad.

Papp Flórián keze a melléhez emelkedik. Keresztet vetne. Nem tud.

Elernyed a kéz, az apagyilkos keze... — Csókold meg!

És megcsókolja az életbetartott feszületet. Aztán feláll, imbolyogva egy lépést tesz balra és rekedten megszólal:

— Még egy szót!

— Nem lehet! — mondja valaki és átkarolja a szerzetes. Gold két segédje veszi át. Bokáit és csuklóit összekötik a kétlépcsős emelvényen. — Egyszerre kiabálva kezdi:

— **Mondjátok meg mindenkinek,**

A csobajai gyilkos öccse meg akarta gyilkolni a bűnpör főtanuját

Nyíregyháza, augusztus 17. Begre Béla két esztendővel ezelőtt vált ismeretessé egy bűnyüggyel kapcsolatosan, amikor Csobaj József földbirtokost 1926. augusztus 7-én este az ablakon keresztül agyonlőtték. A nyomozás során letartóztatták Begre Bélát és Begre Albertet. Begre Bélát a vád és következményei alól felmentette a bíróság, Begre Albertet ellenben 15 évi fegyházbüntetésre ítélték.

Begre Béla visszatért Csobaj községbe, ahol most egy emberölési kísérlettel kapcsolatosan a vizsgálóbíró elrendelte vizsgálati fogságba való helyezését.

Augusztus 5-én este Csobaj Gyula dr. csobajai földbirtokos az aratók részére arató ünnepélyt rendezett kastélya kertjében. — Az aratóünnepély táncval végződött.

Vacsora végeztével, 11 óra tájban Hajdu Ferenc csobajai lakos, aki szintén résztvevett az ünnepélyen, félrevonult a mulatózó társaságtól s egy árok mellett állva, észrevette, hogy

gyors léptekkel egy magas termetű férfi közelodik feléje.

Ez a férfi, akiben később Begre Béla ismerte fel, ráugrott s a földre teperte, majd megragadta Hajdu torkát s egy természetkódorabbal ütlegezni kezdte.

Hajdu sikertelenül próbálta meg elhárítani a támadást s a torkáról és segítettől kiáltott. A mulatók közül többen a hang irányába futottak, mire

Begre Béla meg egy jókorát lúzt Hajdu fejére s futva elmenekült.

Begrét a csendőrök letartóztatták, de tagadja a bűncselekményt.

Beismerte, hogy dr. Csobaj Gyulát és Hajdu Ferencet gyilkolta, mert nekik tulajdonítja azt, hogy testvérét 15 évi fegyházra ítélték s szerinte Hajdu hamis vallomást tett a bűnpörben.

A nyomozás adatai alapján a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte Begre Bélát.

A Debrecenben is jól ismert Gold mester maidnem öröklését elaltatott egy médiumot

ükus fe-

ecben

nal sze-

lkosság

hipnoti-

dolgozik

in meg-

atvány-

ik Pá-

ye volt

lakátok

írdették

a szín-

embe-

kezett felébreszteni Gross Győzöt, ez azonban semmi módon sem sikerült neki. Az élesztési kísérletekben az ellenőrző orvos is résztvevett, de neki sem sikerült felébreszteni az alaposan szuggertált médiumot. Végül is kénytelenek voltak a mentőket kihívni, akik azután a még mindig mélyen alvó Gross Győzöt beállították a pápai kórházba.

A kórházban tovább folytatták az ébresztési kísérleteket, azonban Gross csak husz órai alvás után tért magához.

Megjelent a lúgkörendelet, amely eltiltja a lúgkő és lugoldat használatát

A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, amelyben a lúgkő és lúgköldat forgalombahozatalának korlátozásáról intézkedik. A miniszter mindenképp elrendeli, hogy

lúgkővet, lúgköldöt, valamint ilyen anyagokat 5 százaléknál nagyobb mennyiségben tartalmazó egyéb készítményeket a közvetlen fogyasztók részére árusító üzletekben háztartási célokra kizsálgatni tilos.

Ipari célokra csak azok kaphatnak lúgkővet és lúgköldöt, akik iparigazolvánnyal rendelkeznek, vagy háziszappant akarnak főzni. Ilyen célokra vásárlási engedélyt kell kiállítani a hatóságoknak, de csak a vásárlási engedély keltétől számított harmine napon belül szabad így is lúgkővet kizsálgatni.

Elrendeli továbbá a kereskedelmi miniszter, hogy erős, jól elzárható edényben szabad csak kizsálgatni a lúgkővet s a forgalomba kerülő edényeket és tartályokat halálra és „még” jelzésű feltűnő címkével kell ellátni.

Ezenkívül még figyelmeztetést is kell alkalmazni a tartályokon, amely a lúgkőmérgezés elleni profilaktikus intézkedésekről, valamint arról szól, hogyan kell bánni azzal, aki lúgkővet ivott. A rendelet megalapítja azt is, hogy a lúgkővet pótló készítményeket is csak csomagoltan szabad igénybevenni. Végül kimondja a rendelet, hogy aki ezeket a rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és pénzbüntetéssel büntetendő.

A rendelet 1928 október 31-én lép életbe, azzal a korlátozással, hogy október 31-től december 31-ig terjedő időben a kereskedelmi miniszter egyik régebbi rendeletének megfelelő csomagolásban, két kilogrammál is kisebb mennyiségben ki lehet szolgáltatni lúgkővet szappanfőzés céljára.

STRAND SZANATORIUM
Dr. Horvát volt Mahler-Abbazia.
Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hidegvizkurák, az összes gyógyfürdők, villanyos kezelések, Zander diáctok. Igen mérsékelt árak. Kitchő konyha.

át
ster
6.)

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLÉR és EGYSZERRE HARMON REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban,
a DEBRECENI UJSÁG-ban és
a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. szám, fiókkiadó-hivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

**Felkérjük
t. hirdetőinket,**
hogy apróhirdetéseiket lehetőleg a délelőtti órákban adják be, mert így azokat a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG DEBRECENI UJSÁG HAJDUFÖLD egyidőben közölhetjük.

LEVELEZÉS
Vidéki nyugdíjas magános asszony 34 éves, 500 pengő készpénzzel férjhezmenne nyugdíjkezes állásban lévő tisztviselőhöz, csak gyermekeket nehen. Levelet „Boldog” jellegre e lap kiadójába kérek. 3936

KIADÓLAKÁSOK
Lakások: egy-, két-, háromszobás és nagyobb lakások bérebevehetők a Máté lakásiroda utján, Piac ucca 30. 3872

Különbejárati
butorozott szoba úriembernek kiadó központban. Kazinczy u. 10. 4

Szoba,
konyha azonnal kiadó. Busi ucca 20. 3920

Püspöki palotában
szoba kiadó, fürdőszoba használatl. — Érdeklődni: Nagy házmesternél, III-ik kapu. 3553

Péterfia ucca 78.
szám alatt 4 szobás lakás azonnal kiadó. Felvilágosítást ad Batthyány 14., ügyvédi iroda. 3054

Kiadó
(üres) háromszobás (különbejárattal), műhely központban. Fenyvesban hat szobás (osztható). Csapó ucca 19. 3911

Azonnal
beköltözhető szép szoba, konyhás lakás jószágtartással, Tégláskertben kiadó. Lukács Márton, Salétrom u. 3700

Balatonalmádiban
négyosztós villalaks, legszébb helyen, takarítással, kilenc fekvőhellyel 1928 augusztus 18-tól szeptember 8-ig igen olcsón átvehető. Cim Debrecenben, Simonyi ut 18. alatt megtudható. 3920

Kiadó
kettő szép uccai szoba, előszoba butorral vagy anélkül november egytől. Értekezés jobb oldal 2. Dél-eltől 10—12-ig, délután 3—6-ig. Deák Ferenc ucca 10. 3965

Bikabérbázon
üresen kiadó két uccai szoba előszobával Hoffmannéknál. Értekezni 5 óráig. (Télen légtűtés.) 3349

Földszintes
udvari helyiségek lakásnak vagy csendes műhelynek kiadók. Batthyány ucca 7. 3902

Egy
butorozott szoba kiadó, — azonnal elfoglalható. Kosuth ucca 41., keresztépület. 3919

105 pengőért
háromszobás lakás aszfaltozott ut mellett Nyil u. 32. kiadó. 3927

Háromszobás
fürdőszobás emeleti uccai lakás novemberre kiadó. Értekezni Szent Anna 29., keresztépület, délután 3—6-ig. 3916

Háromszobás lakás
fürdő-, előszobával, verandával, azonnal elfoglalható. Cim a kiadóban. 3973

Egy
szoba konyhás uri lakások olcsón kiadók. Nyil harminkettő alatt. 3928

Azonnal elfoglalható
két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyhás és külön 1 szoba, konyha, speizos lakás Andrassy ut 12. sz. alatti villában. Értekezni tulajdonosnál, Rákóczi ucca 35. 4057

Kiadó
Lutorozott szoba, tágas, világos, különálló épület, előszobával, vízvezetékkel. — Megtekinthető a déli órákban. Bethlen u. 67. sz. 3907

Kiadó
urilaks 3 szoba mellékhelyiségekkel, nagy fásított kerttel, jóvizű kuttali jó vasuti összeköttetés, az állomástól 8 perc, Debrecen-től 7 kilométer távolságban Felsőjósán. Értekezni Debrecen, Petőfiter 6. Bukovits fodrászüzlet. 3932

Csinosan
butorozott szoba, különbejárati, esetleg ellátással kiadó. Arany János 39., udvarban. 4009

Kiadó
kényelmes téli nyári lakás. Sestakert, Komlóssy ut 66. szám alatt, hol értekezni lehet. 4011

Egy
nagy szoba konyha, azonnal beköltözhető, kiadó. — Vár ucca 7. 4014

Különbejárattal
tisztá butorozott szoba — vagy üresen kiadó. Török Bálint ucca 3. 3999

Irodának
alkalmas különbejárati szoba kiadó, esetleg butorozva. Arany János u. 2. Hungária épület II. emelet 9. — Nagy Samu. 4001

Darabos ucca
17. szám alatt egy udvarra nyíló nagyobb szoba lakásnak vagy műhelynek bérebeadó. 4056

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, kamarából álló uri lakás, külső falak 62 cm. Télen is meleg. 800 négyszögöl kert is kiadó. Értekezni Ujkert, Lehel u. 39. 4037

Két szoba,
előszoba, konyha, kamra, pincével kiadó szeptember 1-től Hadházi ut 16. szám alatt. Értekezni délután 3 óráig. 4045

Egy
szoba, konyha, azonnal kiadó Szoboszlai Papp István ucca 16., Homokkert. 4022

Kiadó
ház egész udvarral sámsoni sorompónál, Geréby telep, Fülöp ucca 35. 4023

Két
udvari szoba és egy szoba, konyha, speiz kiadó. Szent Anna ucca 42. szám. 4024

VÉTEL
Perzsaszőnyeget veszek ebédőbe. Cim a kiadóban. 4010

Szobafestő
felszerelést veszek kétkerekű szerszámokkal. Péterfia u. 26., üzlet. 4038

INGATLAN
Eladó
Szent Anna ucca 49. számú sarokház 4 üzemben levő üzlettel azonnal beköltözhető lakással. Üzletre, pénz befektetésre kiválóan alkalmas. 3921

Eladó
ház Tégláskert, Basahalom ucca 11. szám. 2000 kvadrát kerttel. 4019

Eladó
Széchenyi kert 21. számú villa gazdasági épületekkel és gyümölcsös. 3702

Eladó
sámsoni sorompónál, Geréby-telep Fülöp ucca 35. számú ház 2000 pengőért. 3939

Hajduszoboszlón
a város és gyógyforrás közvetlen közelében **bolgárkertész** céljaira kiválóan alkalmas 9 hold szántóföld haszonbérbe kiadó. Értekezni leht dr. Malatinszky Zoltán ügyvéddel, Hajduszoboszlón. 4052

Eladó
Csillag ucca 77. számú 4 szobás elfoglalható lakás. 3998

Eladó kis családi ház
Poroszlai ut 45. szám alatt 300 négyszögöl telekkel. — Értekezni bármely délelőtt a Függetlenségi Körben. 3962

Eladó
vagy kiadó Kuruc ucca 80. sz. ház, gazdálkodáshoz alkalmas; sertés-, baromfi-, tehén-, fáskamara, tengeri göré és konyha kerttel. 4020

Eladó
1000 pengőért egy házhely Bihari telepen, villamos megállóhoz 5 perc, részletre fizethető. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth u. 4026

Eladó
jövedelmező ház olcsóért. Darabos ucca 50. 4046

A monostorpályi
határban 90 kat. hold barna homok föld haszonbérbe kiadó tanyával együtt. Értekezni lehet a helyszínen, — vagy Vértessen, a 72. számú házban Kiss András gazdánál. A birtok közvetlen a debreceni határ mellett terül el. 4049

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK
Cipészegédeket text és bindolt munkára felvesszünk. Fűvészkeret ucca 14. 4058

Kiszolgáló
leány, üzletben, varrásban jártas, felvétetik. Halász bodega, Simonyi ut 2. sz. 4018

Gazdasszonyt
keres idősebb házaspár, — főzni, kézimunkázni tudjon. Férfi és női család van. — Szoboszlai Zoltánné, Ujfehértó. 4065

Alkalmazunk
azonnali belépésre könyvelésben jártas irodánkat. — Kézirással irt írásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével kér Apollo cukorkagyár, Nyugoti ucca 48. 4061

REGÉNY

ORBÓK ATTILA: 11

SUZY, AZ IDEGEN LEANY

Suzy-nek tetszett a segédjegyző nagy, remegő holdolata, gyakran meghívta a kastélyba, sokszor pedig elment vele sétálni. Lehota Afrika néger törzseiről, vagy az alaszkaik prémvadászokról mesélt, Suzanne pedig viszonzásul Párisról beszélt neki, színesen, elevenen s igazán nem tehetett róla, hogy a segédjegyző lelki szeméi előtt valami olyanféle kép rajzolódott a „világosság városától”, mint a keleti mesék Eldorádója s meg is volt győződve arról, hogy ott minden nő olyan szép, mint a Berczelly kisasszony s elég a Gare de l'Est-en kiszállani a vonatból, hogy az ember egész életére boldoggá legyen. És a Pére Lachaise-temetőben nyugodni nagyobb gyönyörűség, mint itt, ebben a piszkos kis faluban élni. Annyi megvetéssel nyilatkozott Monostorról, hogy Suzy-nek kellett védelmébe vennie; neki minden nap új impressziókat, szenzációkat jelentett a falu s nem birt betelni „romantikus” életével. Édesen kacagva mondta Lehotának, hogy úgy érzi magát, mint valami várkisasszony, akit ugyan egy kiscsit elátkoztak... De hát van egy hü troubadour-ja, akinek a révén mégis csak sok mindent megtud a külvilágról... Amire a segédjegyző nagy zavarba jött és elpirult.

Lehota mindenképpen igyekezett kedveskedni a leánynak s miután a helybeli kisasszonyok egytől-egytől szerették a pletykát, hát a segédjegyző azt hitte, hogy örömet szerez vele Suzanne-nak is, ha a falu s a környék társasági és családi eseményeit „diszkrétan” elmondja. Így tudta meg aztán Suzy, hogy a dohányberváltó tiszt a főjegyzőék Böskéjébe szerelmes, de a leány tudni sem akar róla, mert mást szeret... (Hogy kit, azt szerényen elhallgatta Lehota.) Aztán, hogy a postáskisasszony nem is olyan erényes hölgy, ahogy szeretné elhitetni az emberekkel, mert egyszer késő este a kislévai temető mellett látták bujkálni a nagy-pándori jgyzvel, aki övegy ember...

Suzanne-t nem nagyon érdekelték ezek a pletykák, még azok sem, amelyek róla szóltak. Lehota elmondta, hogy az urak nagyon meg voltak botránkozva, hogy fiatal leány léteire szállodában lakott Párisban; persze ő megmagyarázta, hogy az ott mindennapi dolog. Elmesélte a segédjegyző, hogy Kazacsi főszolgabíró mennyire csodálkozott, hogy Vannayné Suzy-t egészen úgy kezelte, mintha a leánya lenne s hogy milyen érthetetlen előtte a plébános viselkedése, aki a markában tartja azt a szegény Vannayné és örökösét ültetett a házába, pedig hát az lenne az érdeke, hogy a Vannay vagyónál minél nagyobb rész jusson az egyháznak a plébánia patronája után.

Suzanne unottan hallgatta a kedveskedő fiatalember mende-mondáit, de egyszer, nem sokkal a plébános uszonnája után, erősen felfigyelt, amikor Lehota elmondta, hogy Mágori már átadta a birtokát Laki Jánosnak, a gőzmalomsnak, az aktus után pedig Várdán a Korona-kávéházban örösiit mulatott, akkorát, hogy tíz esztendeje nem emlékezett a kis város még egy akkora ricsajra. A környék minden lumpja összeverődött azon az éjszakán, két banda húzta nekik, szét is rugták mind a két bögöt és betörték a tükröket... Lám Jancsít, a költőt, — vékony dongájú legény, az bizonyos, — reggel orvoshoz kellett cipelni, olyan beteg lett a sok italtól, a nyavalys Harmathy úgy megvadult a szesztől, hogy összepofozkodott a főispáni titkárral, persze nem lett lovagias úgy a dologból, mert mindketten részegek voltak. Csak Kazacsi főbíró állta a sarat, reggel nyolckor ő maga hajtott Nagylévára és kilenckor már tárgyalt a hivatalában, pedig többet ivott, mint akármelyik másik... Hiába, a régi vágásu emberek jobban értik a mulatozást, mert hát „az is művészet”... (Amit Suzy nem nagyon birt felfogni.)

Elmondta Lehota, hogy a nagy dárídó után Mágori eltűnt a környékről, senki sem tudja, hogy hová ment. Sok mindent beszélnek róla, egyesek azt mondják, hogy teljesen tönkrement és ki fog vándorolni Kanadába, mások szerint csak azért adta el a birtokát és megy el a környékről, mert megkérte Barlai Izabella kezét és kikosarazták...

A völgyben, a sárgulóbuszatáblák között sétáltak, amikor a segédjegyző Mágoriról beszélt. A leány hosszant eltűnődött, aztán megszólalt, nagy szomorúsággal:

— Furcsa, különös emberek ezek a magyar birtokos urak... Kisleány voltam, amikor még az apám mesélt nekem róluk... A Berczellyekről, nagypapámról... Az egyik nagybátyámról... Sohasem arról szóltak a történetek, hogy valamelyik tönkrement s aztán talpra is állott újból... Hanem mindig arról, hogy vagy belenyugodott a bukásba, vagy pedig golyót röpített a fejébe... Itt van ez a Mágori... Olyan rokonszenves, friss, kedves, szép ember, hogy a világ bármely táján boldogulna, ha valamihhez kezdené... Eddig csak egy foglalkozása volt, úgy látszik az, hogy Izabellát szerette... Igazán sokra becsültem, ha igaz lenne, hogy kivándorol és dolgozni kezd...

— Azt is mondják, hogy még egészen jól áll... És Sárvár vidékén szerzett valami jó bérletet, amin meggazdagszik...

— Bár úgy lenne... Mert azért sajnálnám, ha nem találkozónék többet vele...

Elhallgatott. Észre kellett vennie, hogy Lehota nem pusztán tiszteletből, kíváncsiságból, vagy a szórakozás kedvéért jár a nyomába. A segédjegyző bizony sűrűn sóhajtozott, kissé sápadt és sovány lett, néha úgy elmélázott, hogy észre sem vette, hogy szólt hozzá. Gyanus jelek voltak ezek. Suzy-nek jólesett a fiu szerelme, hiszen meglehetősen magára volt hagyatva, kivált amikor kirándult, vagy a birtok ügyein járt-kelt. A nagyasszonyt karosszékekhez kötötte a reuma, a plébános ur sem járt szívesen sokat. Ellenben Lehota fáradhatatlan kisrőjévé szegődött. És boldog volt, ha Suzanne azt mondta, hogy tegyenek egy hosszabb sétát, vagy éppen ránduljanak ki valamelyik szomszédos faluba.

Ha Suzy-nek nem volt dolga, — mert épen elég gondot szerzett magának a gazdaság ügyeibe avatkozva, — Lehota mindig elcsalta horgászni a Léva partjába, ahol araszos pontyok kerültek horogra.

A parton üldögélve egymás mellett, Suzy Párisról mesélt, a segédjegyző pedig híres utazásokról, hős sarki kutatókról, Amundsen, Hedin Sven, Nansen kalandjairól...

(Folytatjuk.)

Munkás
fiatalember, szorgalmas, — azonnal felvétetik szikvizgyárba. Csokonai ucca 31. szám. 9

Nőivarrodában
tanuló lányok rövid időre is elfogadtatnak. Batthyány 13. szám alatt. 3982

Tanulót
fizetéssel felvesz Bészler és Dávid vaskereskedés. 3904

Lakostanulók
fizetéssel felvétetnek Szálkay László és Társánál, — Kazinczy 2. 3809

Szabó tanuló
és kifutó fiu felvétetik. — Moskovits József, Piac ucca 41. szám. 3902

Gyors- és gépiró
férfi ügyvédi irodába azonnal felvétetik. Pécsi, Werbőczy u. 4. 3954

Ügyvédi
irodába gépirónó felvétetik. Gyorsiró előnyben. Cim a kiadóban. 3947

Cipőfelsőrészragasztó,
ki szabászatban is jártas, azonnal felvétetik Herskovicznál, Csapó 18. 3977

Házmester,
gyermektelen azonnal felvétetik. Csokonai u. 40. 3975

Soffört keresek,
ki inasi teendőiben jártas. Lehet nős, ha felesége jól főz, vagy varr. Jelentkezni Kényeres, Széchenyi u. 53. 3964

Bádogos tanuló
felveszek teljes ellátással. Érdeklődni Précz kárpitosnál, Simonffy ucca 4. 3987

Ügyes
csomagoló leányt felvesszünk. Jelentkezés reggel nyolc órakor. Króh Áruház Degenfeld tér. 4055

Famegmunkáló
gépekhez ügyes, megbízható gépmunkásokat hosszú gyakorlattal, jó bizonyítványokkal azonnal felvesz Fasihídi Testvérek Rt., Szoboszlai ut 3. 1074

Keresek
egy izraelita magános nőt, ki konyhában főzésen kívül mindent elvégezne. Jelentkezés délután 2—6-ig. Arany János u. 45. keresztépület. 4007

Takarítónőt
azonnal felveszek. Cukorkaüzlet, Piac 55., Hungária mellett. 4015

Kifutóleányt
azonali belépésre felveszek. Leichtmann, Csapó ucca 11. 4016

Tanoncot
felvesz Zelinger Ede festő, Darabos ucca 16. sz. 4036

Egy
kifutófiu vagy tanuló fizetéssel felvétetik azonnal. — Mayer Lajos fűszerkereskedés, Hatvan u. 36. í 4012

Magas
fizetéssel alkalmazunk elsőrendű kiszolgálót, ki a manipulációhoz ért konfekcióosztályunk vezetésére. — Króh Áruház. 3997

Százradadát
vagy gyermek leányt keresek másfél éves kislányom mellé, aki a takarításban is segít. Hosszu bizonyítványokkal rendelkezők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 4017

Kifutó fiu
felvétetik. Galambos cukrászda, Kossuth u. 11. 4032

Kiszolgálóleányt
azonnal felveszek női kavalárszalonomba. Szakmában gyakorlott előnyben. — Schimmerné, Piac ucca 2. 4059

Megbízható
majoros cseléd város alatti tanyára, aki szőlőmunkához is ért és 12 éves fia van azonnal felvétetik. Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 4028

Cipészegéd
felvétetik vegyes munkára. Hatvan u. 53., Aszódi Jakabné. 4043

Intelligens
német nevelőnő szeptember 1-ére felvétetik. Arany János u. 39., emelet. 4044

Egy
mindenes szakácsné felvétetik vidékre, keresek megvételre 100 pár jószágot, kis sörapparátust. Vámospercsi uti sorompó, vendéglő. 4029

Mindenes
főzőnőt azonnal felveszek. Szent Anna 11., ügyvédi iroda. 4033

Ügyes
tanulóleányokat felveszek. Margit-szalon, Király u. 5. 4048

Automobilmosáshoz
gyakorlott szerelő fiut azonnal felveszek. Honvéd ucca 16. 4041

LAKÁST KERESŐK

Rendőrtiszt
keres két szobás lakást melék helyiségekkel a város belterületén november elsejére. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. 3612

ELLÁTÁS

Két
középszkolai tanulót, jó családból, teljes ellátásra, külön szobával elfogad intelligens zsidó család, egyet mi hallgató felügyelete mellett. Cim a Független Újság kiadóhivatalában. 3838

Uriasszony
teljes ellátásra elfogad diáklánykát. Miklós ucca 27. 3963

Mérsékelt áron
kóser koszt és kvártélyt adnék diákoknak vagy diáklányoknak. Ugyanott korrepetitor tanításra ajánlkozik. Hatvan ucca 47. Groszmann. 3968

Bécsben
tanuló közép- vagy főiskolai leány vagy fiu teljes ellátást kaphat magyarul is beszélő uricsaládnál. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz.

Pensióba
felvétetnek középszkolai lányok és egyetemi hallgatók. Elsőrendű ellátás, tanárnői felügyelet. Cim: Kossuth u. 13. Telefon 6-78. 3886

Dóczy közelében,
Kossuth ucca végén lakó kéttagu család teljes ellátásra elfogad vidéki lányokat külön szobával. Lorántffy ucca 42. sz., a park előtt. 3938

Izraelita
felsőbb iskolai leányt teljes ellátásra elfogadok. Hatvan ucca 58. sz. 3988

Iskolás
gyermekeket teljes ellátásra felvesszünk. Törk Bálint 23. 4042

Két
iskolás gyermeket, izr., elvállalok legolcsóbban. Markovits Ignác, Simonffy 37. 4003

Egy-két
diák részére izr. uricsalád teljes ellátást adna. Cim a kiadóban. 4013

Két
diáklány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 4064

Teljes
ellátásra elvállalok középszkolai tanulókat, zongora, fűrdőszoza használatl. — Hatvan u. 2., I. e. 4054

ÜZLETEK

Uri- és hölgyfodrász szalon,
fővárosiasan berendezve, — fűrdővárosi főtérén, fényes megélhetést biztosít, vezetés hiánya miatt eladó, esetleg bérbe. „Aranybánya” jeligére. 3836

Üzlethelyiségek
kiadók Csapó ucca 93. szám alatt ujonnan épülő üzletházban. 1008

Egy
üzlethelyiség olcsón kiadó. Vendég ucca 5. sz. 3485

Egy
nagy bolt kiadó, üzlethelyiségek is megfelel. Király u. 5. Özv. Balogh Zsigmondné. 1

Kiadó
üzletek, egy műhely helyiségek. Árpádtér 26., Hadházi ut 2. 3918

Fűszerüzlet
forgalmas helyen lakással, korlátolt italmérséssel kiadó Cim a kiadóban. 3914

Forgalmas
helyen több üzlethelyiség kiadó borbélynek, trafiknak italmérséssel. Sámsoni ut 9. szám. Szofták. 3942

Sarok
üzlethelyiség Piac uccán átadó. Hoffer Sándor, Piac u. 58., II. 33. 3989

Vendéglő
szállodával, járási székelyen, teljes berendezéssel, felszereléssel eladó, azonnal átvehető. Ugyanott országút mentén 4 kat. hold szőlő téglalaalpon épült, telenyáron lakható, biztos megélhetést nyújtó 2 szobával, egy vincellérakással, kocsiszin és istállóval, 150 termő gyümölcsfával és egyéb felszereléssel. A vendéglő és szőlő külön-külön is átvehető. Felvilágosítást ad: dr. Práter Lajos ügyvéd, Debrecen, Piac ucca 73. 4035

Forgalmas
fűszerüzlet berendezéssel, áruval, vezetés hiányában eladó. Cim a kiadóban. 3978

Két
szép üzlethelyiség kiadó. — Értekezni Király u. 5. sz., étterem. 4040

ALLAST KERESŐK

Szobainas,
aki már urihelyen működött, ajánlkozik. Cim a kiadóban. 3961

Egy
fiatal izr fűszer- és vegyeskereskedőgédel mielőbbi belépésre állást keres. Weisz Sándor, Kaba. 3981

Ejjeli ór
állást keres hosszú bizonyítványokkal, csekély fizetésért. 4004

A háztartás
minden ágában jártas, szigoruan vallásos zsidó leány állást keres elsejére. Rothsenthal Sarolta, Konyár. 3974

Soffőri
állást keresek. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jeligére kiadóba kérek. 4060

KÜLÖNFÉLE

Uj
ortodox kóser mézsárszék Royal-szálló épületben ma nappal megnyit. Elsőrendű hizott marha, tejborjúhúsok állandóan kaphatók. — Pontos kiszolgálás. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem. Simkovits Jenő. 4053

Fényképes
levelezőlapok 6 darab 5 P. Családi képek, nagytasok feltűnő jutányos árért Takács fényképésznél. — a Nagytemplom mellett. 3938

Elsőrendű
szép keményfa és festett háló kapható. Szekeres, Bocskay-tér 4. sz. 3498

Tölgy,
bükk, gyertyán egészséges száraz tűzifák, valamint olcsó száraz bükk parkett-hulladék fuvar- vagy vagon-telekben előnyösen beszerezhető Békési és Lóv cégénél, Homokkert, Bánffy ucca 4. Telefon 9—45. sz. 972

Egyetemi
hallgatónő uri családnál teljes ellátásért egy középszkolai tanuló tanítását elvállalja. Levélbeli megkereséseket „Gellér Karola tanító-nő Hajdunánás” címre kérek. 3563

Béramutó,
kényelmes, üzembiztos. — megrendelhető Erzsébet 28. Telefon 11-47. 3707

SIRKÖVEK
műköből, termésköből olcsón kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. 303

Pompás
tartós színeket olcsón csakis Földes-féle ruha- és bőrfestékekkel érhet el. Zsákfesték! Hatvan u. 11. sz. 998

Cementlapok,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhető Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Korrepetitor.
Érettségire, középszkolai osztályvizsgára tanulóifjakat, nőket előkészít. Fizetés csak siker esetén. — Közalkalmazott ifjak, kik nagyobb előkészítettségre törekcsenek, szolgálaton kívüli időben is előkészíthetők. Osvát Géza, Nagyléta 38. sz. 3735

Leírásokat,
másolásokat cimírós írógépben olcsón vállalok. Késes ucca 32. 4002

Kisebb
házat bérelnék főtér közelében. Ajánlatot kérek Löwingerhez, Hatvan u. 9. 4051

Német
francia nyelv- és társalgási órákat jutányosan ad tanerő. Cim a kiadóban. 4055

Arcképes
igazolványba 3 darab fénykép 2 P Takács fényképésznél, Kálvintér 3. 3950

A KORONA
lerakataiban
HÓFEHÉR KENYÉR 44 f
FÉLBARNA „ 36 f
0-ÁS TESZTALISZT 44 f

Figyelem!
Megérkezett a békebeli I. oszt. kétszer mosott osztroi kovácskőszén. Kapható Jakobovits szénraktárában, Piac ucca 47. sz. Telefon: 604. 1002

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

„Varju”
marópác (festékdózszer) kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. 3616

Nőnek vagy férfinak
150—200 pengő havi jövedelmet biztosít betársulással már bevezetett kényelmes luxuszület. Cimét tessek a Független Újság kiadóhivatalában leadni. 1045

Meghívó.
Bíró Árpád divatruházába Szent Anna u. 5. szám, hol augusztus hóban, a nyári szezonból megmaradt árúk a legjutányosabban árusítatnak. 3768

Nyolcszázalékos
építési kölcsönt kaphatnak köz- és magántisztviselők és alkalmazottak, kik terhermentes házhellyel rendelkeznek. Bővebbet délután. Eröss Lajos ucca 15. 3906

Tisztviselőknak
kényelmes fizetési feltételek mellett készítek saját anyagunkból is legelőnyösebb uccai alkalmi ruhákat és felöltőket. Batthyány 13 szám alatti nőivarroda. 3983

Diáklányoknak
iskolai ruhákat, felöltőket, saját anyagunkból is készítek kedvező fizetési feltételek mellett. Batthyányi 13. sz. alatti nőivarroda. 3980

Mányi
hölgyfodrász, Király u. 2. Henázás. Ondolálás. Manikür. Olcsó ár. 4008

Csőplőgépet
keresek buza és rozs elcsépettetésére. Jelentkezhetni Vár ucca 8. szám. 4030

Kölcsönöket
folyósítunk házakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák Bankja. — Kossuth és Batthyány ucca sarok. 4031

Zongorát,
németet a legmodernebb módszer szerint jutányosan tanítok. Thaly Kálmán u. 12. 4064

ELADÁS

Görög-
és sárga fajdinnye nagy tértelben eladó. Eröss Lajos ucca 15. 3907

Eladók
telefonfülke (párnázott), szélfogó ajtó üvegfallal és egyéb anyagok. Kereskedelmi Csarnok. 3909

Tölgyfa,
bükkfa, száraz, már 1 mázsa is szállítva, vágva, vagy hasábosan, legelőnyösebben kapható Rákóczi ucca 18. szám. 4034

Szivattyuskut,
grammofon, kézikocsi olcsón eladó. Hatvan uccai kert, Halastó u. 10. 4027

Eladó
nagy Singer varrógép és vasaló asztal. Margit szalon, Király u. 5. 4047

Magyarbegyes
máltai, angol pávás fagglambok eladók. Homokkert Szabó Kálmán ucca 45. 4039

Teherautó
csukott karosszériával el látva, másféltonnás bérbeadó. Cim: Hajdúföld kiadóban. 4062

Rövid
zongora eladó. Kandia ucca 6. 3452

WEISZ FERENC
asztalosmester, Fűrdő ucca 4. Telefon 10-89., villanyerőre berendezett asztalos üzemében gyárt elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet-, iroda-, portálberendezéseket és épületasztalos munkákat. Saját készítésű butorok készen is kaphatók. 123

Kirakatállvány,
nickelozett, öt üveglappal igen olcsón eladó. Özv. Szabó Lajosné, Péterfia u. 74. 2979

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárúk, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetőek a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. sz. 303

Üvegezett
irodafal, kirakatszekrények, cégtáblák, ajtók eladók. — Szent Anna 2. Béke Áruház. 3966

Vetőmageladás:
Nemesített hatvani (tisza-vidéki) buza, első utántermelés, mely ez évben kat. holdanként 15 métermázsa átlagos termést adott, kapható dr. Korniss Ferenc tiszabüdi uradalmában, budapesti napi ár + 10% vetőmag felár, vevő zsákjában, ab Büdszentmihály vasutállomás. Uradalmi intézőség. 3943

Gyázkocsik
olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Körvetítő díjazok. — Fehér, Szent Anna 29. 6

Cukorkörte
30, pergament 50, befőzéshez kézzel szedve eladó. — Poroszlai ut 53. 7

Üvegezett
ablakszárnyak melegítőnek kiválóan alkalmas, eladó. Kossuth u. 59. 8

Üvegek,
mindenféle nagyobb likőrös és cognacos, boros, diszes s egyszerű, valamint butelisi boros üvegek is eladók. — Arany János ucca 47. Benn az udvarban. 3804

Fodrász-
üzletberendezés eladó. — Arany János u. 2., Kereskedelmi Csarnok. 4006

Üzletajtó
rollóval üvegezéssel, — komplett kirakatüveggel és rollóval, komplett, jutányosan eladó. Értekezni lehet: Hunyadi u. 23. 4000

Eladó
hálószoba butor, darabonként is, székes, asztalok, új fosztott tollpohely, többféle kisebb nagyobb boroshordók, teknő, 10 fajmalac, egy angol koca két malacal. Vámospercsi uti Sorompó vendéglőben. 4025